

**Dambrugsfisk kan nu
få “træk og slip”**

**Udsætning af laksefisk for
9 millioner i den nye Hand-
lingsplan for Fiskeplejen**

**Debatmødefisk i
Det Dyreetiske Råd:
Kan fisk føle smerte?**

Leder:

Dambrugsbekendtgørelsen rummer fortsat uenighed

Den nye bekendtgørelse for dambrug er for kort tid siden forelagt os.

Den skulle være udformet efter anbefalinger fra Akvakulturudvalget, det mener jeg nu ikke helt har været tilfældet, og det har da også ført til en del uenigheder om nogle punkter parterne imellem. Uden at det skal blive for teknisk kan jeg lige nævne de mest markante uenigheder.

Den første er hvor lang tid man skal have til overgangs ordning for måling af enten foderkvoter eller udledningskravet til returvand. Man talte om frivillig ordning eller en 10-årig ordning. Vi mener at 8 år kan gå - nogle mener, det skal ske her og nu.

Andet punkt er ved fjernelse af stemmeværk. Hvad skal der så gøres ved vandløbet? Nogle mener bare, man skal fjerne stemmeværket, så der er bar bund i vandløbet.

Ferskvandsforeningen mener, vi skal benytte enhver lejlighed til at forbedre vandløbet for fisk og fauna ved udlægning af gydegrus og sten, særlig de vestvendte åer, hvor sandvandring og okker er et stort problem for naturen. Det betyder dog ikke, at vi mener, flodmålet for enhver pris skal holdes oppe på det gamle niveau.

Kommunerne kan i 2013 søge om penge til bl.a. fjernelse af spærringer og forundersøgelser, hvis man opfylder

Indholdsfortegnelse

Formandens leder.....	2
Ferskvandsfiskeriforeningen kritiserer referat.....	3-4
Ny bekendtgørelse om ålefiskeri er på vej	5
Bassinbyggeri kræver store udfordringer	6-11
Handlingsplan 2013 er klar.....	12-15
Udsætninger på Sjælland.....	16-21
Lystfiskeri og dyreetik	22-23
Udsætninger kan undværes, hvis	24-26
Kun en enkelt "knast" mangler	27
KORT NYT.....	29-30

visse betingelser som at forbedre forholdene i åen for fisk og fauna. Reglerne for kommunetilskud fra NaturErhvervsstyrelsen kan findes på: Tilskudsordninger i forbindelse med fjernelse af spærringer og genopretning af vandløb.

Der er også en del uenighed om, hvorvidt vandet altid skal pumpes ind i det nye indløb til dambruget, det er der nogle der fastholder. Vi er af en anden mening. Der hvor forholdene er til stede, kan det godt gøres med fald, så vandet selv løber ind, men det er vigtigt, man vurderer hver enkelt spærring for sig og arbejder efter den vurdering.

Der er heller ikke enighed om sammenlægning af små dambrug. Det er udledningen, man er uenig om. Skal det regnes for et eller to brug, når det ligger ved samme åløb lige efter hinanden? Det må da være bedre med et brug i stedet for to brug.

Jeg håber på, at man snart får disse uenigheder fjernet, så man kan komme videre med arbejdet for at få frie vandløb og opfylde vandplanerne.

Miljøministeriet må så også få fundet de penge, man skal bruge til evt. erstatninger. Man kan bestemt ikke hente dem i fisketegnsmidlerne (som nogle fejlagtigt tror). Fiske-tegnsmidlerne er ikke skattepenge og har andre formål i naturen.

Fisketegnet forventes at give 43 mio. i 2013

På det seneste §7-møde den 13. november i Silkeborg blev der forelagt udkast til et budget for næste års Handlingsplan for Fiskeplejen med en samlet udgift på 46.982.426 kroner.

Heraf forventes det, at 43.000.000 kroner indkommer ved salg af fiske-tegn til lystfiskere og fritidsfiskere. Fra indeværende års fiskepleje ventes overført 1.098.000 kr., så der i alt vil være 46.982.426 kr. til rådighed for Fiskeplejen i 2013.

Af udkastet til behandlingen på mødet fremgik det også, at Fiskeplejen trods de betydelige indtægter alligevel vil få et underskud eller en minus balance på 2.884.426 kr.

Og det går altså ikke! Den endelige Handlingsplan for Fiskeplejen skal udarbejdes uden underskud, og derfor blev der også nævnt flere forskellige faktorer, som har medvirket til et underskud, herunder usikkerheden omkring de endelige indtægter fra fisketegn og størrelsen på uforbrugte midler og overførte beløb fra 2012.

Budget for Fiskeplejen 2013 blev fastholdt, dog således at DTU Aqua selv finder frem til, hvilke projekter, der evt. vil kunne udsættes, når først alle relevante tal er på plads.

Max Thomsen:
- Man kan jo ikke
undlade referat,
bare fordi emnet
ikke passer alle

Tæt på tidsspilde at deltage i §7-møder

Ferskvandsfiskeriforeningen protesterer mod referater fra mødet som værende utilfredsstillende

På det seneste møde i udvalget for rekreativt fiskeri – det såkaldte §7-udvalg – kritiserede Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark over et referat fra mødet den 6. december 2011, altså for godt et års tid siden. Det var Max Thomsen, der som repræsentant for Ferskvandsfiskeriforeningen, fremførte klagen og henviste til det nævnte referat, hvor alt ikke var blevet ført til referat som ønsket, hvilket han betegnede som utilfredsstillende.

Det blev på baggrund heraf aftalt, at følgende bemærkninger skal indføres i referatet som Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmarks opfattelse:

“§7-udvalgets opgave er at være rådgivende for ministeriet i fiskerianliggender. De seneste år har rådgivningen fået en uheldig drejning, således at den politiske dels rådgivning, stort set ikke bliver gennemført, modsat DTU mm. Det er meget tæt på tidsspilde at være deltager i rådet som politisk rådgiver for nuværende. Det groveste eksempel er, da fødevarerministeren gennemførte en forhøjelse af licensbidraget efter

aftale med et enkelt medlem, som det samlede §7-udvalg senere fik som en orienteringssag”.

-Sagen går helt tilbage til mødet i 2011, hvor bl.a. spørgsmålet om de såkaldte “rugekasser” var på dagsordenen, fortæller Max Thomsen, som deltog i det seneste møde, hvor der blev klaget over manglende referat. At DTU Aqua er imod rugekasserne, betyder jo ikke, at man derfor slet ikke skal referere, hvad der bliver fremført i forbindelse med spørgsmålet, siger han, og det er bl.a. på denne baggrund, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark har klaget.

Det er i øvrigt også blevet noget af en “behandlingstid” at få sager gennem §7-udvalget.

Seneste møde blev således holdt den 30. maj 2012, og udkast til referat er først udsendt til mødedeltagerne den 3. oktober i år, bl.a. efter at Arne Rusbjerg fra Fritidsfiskerne havde rykket for det.

Undskyldning for den lange ventetid har bl.a. været strukturomlægning i Fiskeridirektoratet og det danske EU-formandskab.

Nye bekendtgørelser om erhvervsmæssigt ålefiskeri

Sportsfiskerne ønsker nyt udvalg om det rekreative fiskeri

Der vil snarest komme en række nye bekendtgørelser om bl.a. betingelserne for erhvervsmæssigt fiskeri af ål i saltvand og ferskvand. Det oplyste formanden for §7-udvalget, Jacob Munkhøj Nielsen, Natur-Erhvervsstyrelsen, på det seneste møde i §7-udvalget – et møde der godt nok fandt sted helt tilbage den 30. maj – men hvis referat først nu er fremsendt som forslag.

Der blev godt nok ikke oplyst noget om, hvad de nye bekendtgørelser kommer til at handle om, men ændringerne vil snart foreligge, oplyste formanden. Endvidere vil der blive forelagt en række nye bekendtgørelser på andre områder, og de vil blive behandlet efter rækkefølge.

Formanden oplyste også i forbindelse med punktet "Orientering siden sidst", at fødevarerministeren fra Danmarks Sportsfiskerforbund havde modtaget et brev om nedsættelse af et udvalg om rekreativt fiskeri.

Kåre M. Ebert, Danmarks Sportsfiskerforbund, forklarede om baggrunden for brevet, at der er et behov for at gennemgå nogle regler, da de ikke har været revideret de sidste 15 år. Der er behov for ny lovgivning, der kan gøre det bedre og mere effektivt at være fisker.

Jakob Munkhøj Nielsen fremførte, at der måtte en bred inddragelse af interesserne til, hvis et sådant arbejde skal sættes i værk. Finn Frandsen, Dansk Fritidsfiskerforbund, efterspurgte mere kontrol, og mente, at det bør prioriteres af styrelsen. Mik Jensen, Fiskeridirektoratets kontrolchef, forklarede, at ressourcerne skal anvendes på en effektiv måde, da det er omfattende at planlægge kontrol. Kontrollen vil derfor ikke altid kunne reagere på de informationer, der modtages. Al information af betydning for udførelse af kontrollen er dog velkommen, fastslog Mik Jensen.

Dambrugsfisk kan nu få “træk og slip” i beton

Der er mange udfordringer i at anlægge et nyt dambrug i betonelementer – Give Betonelementer imødeser god fremtid for dambrugserhvervet

Tekst: Henning Nielsen
Foto: Viola Nielsen

Det er vel ikke til at fastslå, hvad der er det vigtigste element i et dambrug, er det vandkvaliteten, selve byggeriet af dammene eller er det fiskene? Ingen af delene kan naturligtvis undværes, men det er nu særdeles betydningsfuldt, hvordan dammene er anlagt, hvordan de er opbygget, hvordan der er taget hensyn til alle moderne bekvemmeligheder med hensyn til fodring, renholdelse og drift i det hele taget.

Der er sket meget siden de første “kulturdamme” i slutningen af 1800-tallet til opdræt af ferskvandsfisk blev etableret herhjemme på Hvilestedgaards areaer, og så til i dag, hvor seneste nyt er damme med “træk og slip” i beton til fiskene.

Det nyeste indenfor etablering af dambrug blev taget i brug i oktober, hvor de første dambrugskegler i beton er blevet leveret til Løvlund Dambrug ved Billund, måske som de første i hele verden.

Det er Give Elementfabrik A/S der har udviklet de nye unikke brugsmødelbeskyttede dambrugskegler i beton, og i en pressemeddelelse skriver virksom-

Verdens første dambrugskegler i beton – her på plads i Løvlund Dambrug

heden i Give og Nr. Snede, at de nu har overdraget fremstillingsrettighederne til samarbejdspartneren HC betonelementer i Karrebæksminde på Sjælland, som allerede har leveret de første sektioner til Løvlund Dambrug ved Billund, gennem hovedentreprenøren på byggeriet, Hornum Murer- og Entreprenørforretning A/S, der forestår selve montagen på byggepladsen.

Systemet har længe været efterspurgt af konsulenter og entreprenører, men nu er det her altså.

De nye betondambrugskegler leveres i moduler af 2 og 3 stk. svarende til 2 og 3 meter, som indbyrdes kan samles til netop den bredde der passer til de ønskede kanalbredder.

Det nye system gør det muligt i en og samme arbejdsgang at montere keglemodulerne på et plaststøbt fundament, uden at skulle omstøbe disse, da vægten og styrken af keglerne gør det muligt at komprimere grusopfyld umiddelbart efter montagen.

Dambrugskeglerne er udført efter de nyeste principper som hybridkegler, den øverste del pyramideformet og nederste del kegleformet, som sammen giver den optimale hydrauliske virkning, modvirker slam ansamlinger, og dermed reducerer vandforbruget ved skylning.

Som en slags "træk og slip"

Ovenstående informationer i pressemeddelelsen kan naturligvis være lidt svære at forstå for uindviede, og jeg

Salgskonsulent Leif Poulsen: Give Elementfabrik er stadig med til at udvikle nye tiltag til glæde for dambrugserhvervet

spurgte derfor Give Elementfabriks salgskonsulent, Leif Poulsen, om al den teknik ikke i nogen grad kunne forklares som en slags "træk og slip" for fiskene i de enkelte dambrugsbassiner.

- Det kan man faktisk godt sige, fastslog Leif Poulsen. Det fiskeslam, der tidligere blev opsamlet i plastbassiner, kan nu samles i disse kegler i beton, og når der skal renses ud, er det bare at åbne for det store rør i bunden af "klosettet". Form og konstruktion er medvirkende til at vandforbruget reduceres væsentligt ved udskylning, og det opsamlede slam bliver senere formuleret og anvendt som meget fin gødning. Det vigtigste er dog, at elementerne nu kan fremstilles i beton, hvorved de kommer til at være faste og stabile i deres placering i dambruget, siger Leif Poulsen.

Nok skal der store maskiner til, når der støbes elementer, men den menneskelige håndkraft kan ikke undværes, når der skal laves kvalitetsprodukter

Han siger også, at det nye system gør det langt nemmere og hurtigere at "komme op af jorden", og det passer som fod i hose til Give Elementfabriks dambrugselement-system, da det gør det nemt og enklere at viderebygge anlægget, samtidig med at sammenbygningen med de pladsstøbte bunde bliver mere stabile.

Ferskvandsfiskeribladet har besøgt Give Elementfabriks afdeling i Nr. Snede, og selvom virksomhedens produktion handler om meget andet end dambrug, så har virksomheden dog siden starten i 1964 hele tiden været på forkant med den fantastiske udvikling, der er sket indenfor netop dambrugsdrift.

Give Elementfabrik startede under meget beskedne forhold i den vestlige ende af Give som en enkeltmandsvirk-

somhed med meget enkle forme, hvori der kunne støbes elementer med mål op til 60x300 cm.

Det skulle dog vise sig at netop disse elementer blev et hit til både landbrugs- og industri byggeri i hele landet, og kravene til større og større elementer voksede, så der i 1970 stod en ny produktionshal klar i Gives østlige del, opbygget af de ret enkle elementer, men nu med større forme og kran til de større elementer. Det var en nødvendighed, for at tilfredsstille den stadig voksende efterspørgsel på letbetonelementer, som hurtigt og enkelt kunne monteres på byggepladsen.

I årenes løb har Give Elementfabrik opført omkring 10.000 bygninger til landbrug og industrivirksomheder.

Senere er det gået slag i slag, og ud over de kendte letbetonelementer til facader og skillevægge, bliver virksomheden nu gearret til at producere store mængder af standard L-elementer til ensilage, støttemure, kornlagre m.m., samt kanalelementer, fortanke og andre specialprodukter i beton, og der bliver nu også produceret til projekter i England, Norge, Sverige, Polen og Færøerne.

I 2009 opkøbtes en igangværende betonelementfabrik i Nr. Snede, således at der i dag er ca. 9000 kvadratmeter under tag.

Indtil 1988 havde man slet ikke beskæftiget sig med elementer til dambrug, men de nye tider indenfor netop dambrugserhvervet medførte så, at der også begyndte at komme interesse for dambrugsdamme i beton, men det var i begyndelsen lidt kompliceret, fordi man skulle støbe bassinerne ude på selve pladsen.

I 1988 kom den første forespørgsel fra dambruger Søren Simonsen i Ejstrupholm, om muligheden for at anvende standard L-elementerne i nogle nye bassiner, og man kunne godt se, der var fordele i færdige elementer frem for den mere tidskrævende støbning på pladsen, og i samarbejde med Søren Simonsen blev der ud over L-elementer også udviklet elementer uden fod til skillevægge m.m. Systemet virkede, og starten på levering af dambrugselementer var dermed kommet i gang.

Længere elementer - mindre fragtvægt

Nu begyndte der så at komme ønsker om større og længere elementer med mindre fragtvægt, og det førte så udviklingen frem til de nu meget anvendte "Standardelementer i forskellige højder og tykkelser til en lang række dambrugsbassiner, både udendørs og indendørs, til renseanlæg og lignende i både Danmark og udlandet. Disse elementer fremstilles stort set kun på Give Elementfabriks nye afdeling i Nr.

Medejer Finn Eskildsen: - Der er store muligheder for ude for dansk dambrugserhverv

Snede, som netop er blevet udvidet med yderligere 400 kvadratmeter for at rationalisere produktionen og efterkomme efterspørgslen på disse elementer hurtigt og effektivt.

Det er altså en alsidig og blandet produktion man står for på Give Elementfabrik, men netop i kraft af at man har udviklet de nævnte L-elementer handler det altså om alt fra havne- og støttemure til gyllebeholdere, kostalde og altså dambrug af mange forskellige størrelser og konstruktioner, og sidst altså Løvlund Dambrug ved Billund, hvor verdens første dambrugskegler i

beton blev sat på plads i sidste måned. Keglerne i beton i såkaldt brugsmodelbeskyttet, hvilket altså betyder, at kun

Give Elementfabrik må producere disse specialmodeller. De bliver i øvrigt fremstillet i Karrebæksminde ved Næstved, men salgskonsulent Leif Poulsen siger, at transporten til Jylland ikke giver noget problem, fordi fabrikken i Jylland i forvejen har mange leverancer til sjællandske landbrug eller industrivirksomheder, og frem for at køre tomme tilbage, udnytter man nu de lastbiler, der ellers skulle være kørt tomme tilbage, så de kan medbringe

Det var dette element-bassin hos Søren Simonsen i Ejstrupholm, der i 1988 satte det hele i gang for Give Elementfabrik med hensyn til at producere dambrugsbassiner

De "små" mennesker her i det store anlæg i Rindsholm, som udelukkende er opbygget af L-150-elementer, giver et godt indtryk af hvor stort dette dambrugsbyggeri i virkeligheden er

specialelementerne fra f.eks. Karrebæk – og derved bliver transportudgifterne i virkeligheden billigere.

Give Elementfabrik er en familieejet virksomhed, hvor det i dag er 2. generation, der driver virksomheden. Ud over fabrikkerne i Give og Nr. Snede, samarbejder man med et betonstøberi i Karrebæksminde, og der er salgsafdelinger i Saksøbing og Næstved, det sidste sted med salg specielt til dambrugssektoren.

Medejer Finn Eskildsen siger, at man da godt kan fornemme den økonomiske krise, men på den anden side fornemmer man også stor interesse for

netop at udbygge danske dambrugs-erhverv efter de nye moderne principper, og efter den interesse der er for dambrugsfisk både her og i udlandet, er der ingen tvivl om, at dambrugserhvervet er på vej ind i god udvikling.

På støberiet i Nr. Snede foregår en hel del af arbejdet fortsat som "håndarbejde", hvilket så også betyder at det bliver produkter i topkvalitet, der bliver fremstillet, siger han. De folk, der arbejder med at støbe elementerne, ved hvad de har med at gøre, det er specialister og det betyder utroligt meget for virksomhedens omdømme både her til lands og i udlandet.

Handlingsplanen 2013:

Det går for trægt med fiskenes frie vandring

I den kommende Handlingsplan for Fiskeplejen er lakseudsætninger beregnet til at koste 9,2 mio. kr.

Handlingsplanen for Fiskeplejen for 2013 blev sat på plads på det seneste §7-møde den 13. november (se økonomien på side 3). De fleste penge er bevilget til ferskvandsfiskeriet, men det er da også ferskvandsfiskerne, der yder mest til puljen fisketegn, hvor man forventer en indkomst på i alt 43 millioner

kroner, hvoraf lystfiskertegn alene ventes at bidrage med 32,5 millioner kroner mod fritidsfiskernes bidrag på 10 mio. kr. Til samlet aktivitet for ferskvand er beregnet 22,7 mio. kr. til Fiskeplejen i 2013, og deraf er alene til laksefiskudsætninger beregnet 9,2 mio. kr.

Renovering af vandløb er normalt en kommunal opgave som her i Hellevad Å i Slagelse Kommune

I oplægget til bestandsophjælpning af laksefisk hedder det bl.a.

Som konsekvens af tidligere tiders regulering og udretning af vandløb og anden antropogen aktivitet, er de oprindelige muligheder for naturlig gydning mange steder stærkt reducerende. Bekæmpelse af forurening og miljøvenlig vandløbsvedligeholdelse fra kommunerne og tidligere amterne gør det dog muligt gennem udsætning af opdrættede laksefisk i forskellige aldersgrupper/størrelser at sikre en delvis naturlig produktion i vandløbene. En meget stor del af de opvoksede fisk udvandrer til saltvand og indgår her i fiskeriet.

DTU Aqua udarbejder udsætningsplaner for laks og ørred efter hvilke de lokale fiskeriforeninger sørger for indkøb og udsætning fra fiskene. Siden 2006 har det været et krav at udsætningerne er baseret på afkom af vildfisk.

Milepælen for 2013 er at alle eksisterende udsætningsplaner for ørred opfyldes, for så vidt angår størrelsesgrupperne yngel, ½ års og 1 års fisk.

Udsætningerne af laks i ferskvand fortsættes i henhold til anbefalingerne i den reviderede lakse-handlingsplan. I Hjortvad Å (tilløb til Ribe Å) er tætheden af naturlig lakseyngel nu så stor at udsætningerne kan stoppes. Mundingsudsætning af laks i Gudenåen fortsættes. Udsætning af laks længere oppe i Gudenåen vil først atter blive aktuel, såfremt der sker væsentlige ændringer af passagemulighederne i forbindelse med Tange Sø.

Michael Ingemann Pedersen står for projektet – bestandsophjælpning ål

I hovedparten af vandløbene er udsætningerne baseret på afkom af lokale stammer, og fiskeplejen yder tilskud til disse aktiviteter.

I Kongeåen, Ribe Å, Vidåen og Skjern Å kan midlerne afsat til mundingsudsætning i stedet anvendes til vandløbsrestaurering, i henhold til nærmere aftale mellem DTU Aqua og de involverede udsætningssammenslutninger.

Ørred-udsætningerne er her beregnet til godt 6 millioner kroner, mens lakse-udsætningerne er beregnet til 6,3 mio. kr., så laksefisk-udsætningerne i

alt kommer op på 9,205.500 kr.- den største post på hele udsætningsprogrammet.

Der udsættes ål for 1,7 mio. kr.

Handlingsplanen for Fiskeplejen i 2013 lever også op til "Forordning om foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæiske ål". Der indhentes tilbud på levering af sætteål på 2-5 gr. pr. stk. Det oplyses, at der nogle år har været problemer med at skaffe tilstrækkeligt med ål til udsætning. Ålene skal være fri for svømmeblæreorm, og det er lokale fritids- og erhvervs- fiskeriforeninger der varetager det praktiske arbejde med udsætningerne som for det meste foregår i vandløb, men en mindre del af sætteålene bliver dog udsat i de kystnære områder med særligt henblik på at tilgodese fiskerimæssige interesser.

I henhold til åleforvaltningsplanen gennemfører fiskeplejen i 2013 ikke længere udsætning af ål i søer med henblik på efterfølgende fiskeri. Midlerne er i stedet overført til projektet om bestandsophjælpning af ål i det hele taget.

For at forbedre fiskeriet af helt udsættes der i 2013 helt i de vestjyske fjordområder og Limfjorden. Der arbejdes fortrinsvis med områdernes egne stammer, og udsætningerne sker under hensyntagen til artens naturlige forekomst.

I 2013 er der i lighed med de foregående år også afsat midler til udsætning af helt i Randers Fjord.

Der anvendes små sættehelt til en pris af 1 kr. pr. stk., og i alt er der afsat 600.000 kroner til projektet.

I mange vandløb findes der i forbindelse med opstemninger o. lign., spærringer, der forhindrer fiskenes frie vandring. Spærringer er sammen med forurening og dårlige fysiske forhold hovedårsagen til det store udsætningsbehov for især ørreder i vandløbene. Det er normalt vandløbsmyndigheden, dvs. fra 2007 de nye kommuner, der har pligt til at etablere faunapassage. Arbejdet går i mange tilfælde trægt.

For at op hjælpe den naturlige reproduktion og samtidig på længere sigt reducere behovet for udsætninger afsættes der midler til etablering/

Gedden udsættes ikke længere som miljøforbedrende faktor

forbedring af vandrefiskenes passage-muligheder og gydeforhold i mindre vandssystemer, således at den naturlige produktion forbedres.

Ressourceforbruget til vandløbs-restaureringer for fiskeplejemidler er beregnet til 500.000 kr.

Søerne kan også få udsætninger

Udsætning af forskellige fiskearter i danske søer er også en del af fiskeplejen, men det er dog nogle helt andre regler, der gælder i søer i forhold til offentlige vandløb. De fleste søer er jo mere eller mindre privatejede, hvilket dog ikke udelukker tilskud under forudsætning af at fiskeriet er tilgængeligt for offentligheden.

Siden fiskeplejen startede i 1987 er der udført fiskepleje i søer, og med hensyn til offentligheden adgang til at fiske i privatejede søer, foregår typiske gennem udlejning af fiskeretten til lystfiskerforeninger eller evt. salg af dagkort.

Udsætninger med erhvervsmæssigt sigte kan opnå tilskud efter "krone til krone- princippet". Normalt kan dog kun søer med en størrelse over 10 ha komme i betragtning. Under visse forudsætninger kan dog søer over 3 ha komme i betragtning. Udsætning af krebs er undtaget for areal-reglen. Der kan ikke opnås tilskud til put-and-take lignende udsætninger.

Tilskud gives altid med udgangspunkt i brugernes (ejere eller lejere) egne ønsker.

Udsætninger skal være biologisk samt miljø- og rentabilitetsmæssigt forsvarlige, og så lægges der afgørende vægt på autenticitet (kun udsætning af naturligt hjemmehørende arter i den enkelte sø).

Sideløbende med de ansøgningsbaserede udsætninger er der de senere år blevet gennemført forsøgsmæssige udsætninger af større geddeyngel med henblik på egentlig bestandsophjælpning.

Derimod foregår der ikke som tidligere geddeyngeludsætninger til forbedring af miljøtilstande i søer. Der foretages fortsat udsætninger i nyetablerede søer og evt. støtteudsætninger.

På grund af de forsøgsmæssige udsætninger af større gedder, der løbende evalueres, kan udsætningsbehovet for 2013 ikke fastsættes endeligt lige nu. Der pågår en evaluering af udsætning af ørreder i søer for at revidere grundlaget for nuværende udsætninger og forsøge at bedømme om der er effekt af ørredudsætningerne.

Der gives i mange tilfælde ikke tilladelse til udsætning af karper med begrundelse i, at udsætningerne skal være miljø- og rentabilitetsmæssigt forsvarlige, ligesom arterne skal være naturligt hjemmehørende i den enkelte sø.

Vi vender i øvrigt tilbage til Handlingsplanen for Fiskepleje 2013 og ser nærmere på enkelt-projekter i senere udgaver af Ferskvandsfiskeribladet.

Sjælland blev tusindevis af havørreder rigere

Mange sjællandske Ørredsammenslutninger er blevet selvforsynende med udsætningsfisk. - Ørredstammen fra Køge Å vokser hurtigst

Sjællandske vandløb er i den seneste tid ved udsætninger blevet forsynet med tusindevis af nye havørreder, og samtidig er der fuld gang i at skaffe yngel til udsætning til næste år. Forud for udsætningerne er der af DTU Aqua foregået en gennemgribende undersøgelse af vandløbenes muligheder, ligesom der er arbejdet for at bringe forholdene tilbage til de naturlige tilstande, før mange vandløb blev ødelagt af forurening, udretning og vandindvinding.

På Hvidested Dambrug, hvor de nye havørreder til flere sjællandske vandløb udklækkes, har det vist sig, at de vildfisk som vokser sig størst, er afkom fra Køgestammen

Der blev tidligere udsat dambrugsproducerede ørreder i sjællandske vandløb, men i 1999 begyndte man at udsætte vildfisk, der var afkom af den særlige stamme i Kolding Å, fordi DTU Aqua mente, at dette var den stamme der kom nærmest de sjællandske. Efter fem år kunne det dog tillades, at yngel efter opfiskede moderfisk i Tude Ås vandsystem kunne anerkendes som "den oprindelige stamme", og siden 2005 har "Udsætningsforeningen for Vestsjælland 95" så sørget for elfiskning af moderfisk med henblik på udsætning af yngel. Tilsvarende aktiviteter er også sket i andre sjællandske vandløb.

"Udsætningsforeningen for Vestsjælland 95" er en sammenslutning af Korsør Lystfiskerforening, Skælskør Sportsfiskerforening, Sportsfiskerforeningen for Slagelse og Omegn samt Høng Sportsfiskerforening.

Oprindeligt blev de opfiskede moderfisk straks strøget efter fangsten og derefter genudsat. De befrugtede æg blev derefter bragt til Hvidested Dambrug, hvor de så efter udklækning kom

tilbage til det vandløb på Sjælland, hvorfra moderfiskene tidligere var blevet opfisket.

Det gav dog lidt problemer med transporten af befrugtede æg, siger formanden for udsætningsforeningen, Kurt Jørgensen, til Ferskvandsfiskeribladet.

- Det har senere vist sig at give bedre resultater, når vi først stryger de el-fangede fisk efter at de er kommet hjem til vores bassiner. Senere bliver rogn og mælk fra de strøgne fisk så i store køletasker bragt til Hvilested Dambrug, hvor befrugtningen foregår. Her foregår også selve udklækningen, og når tiden er inde og de små havørreder har de rette størrelser, vender de tilbage til Tude Å-systemet, hvor man så for længst igen har udsat de voksne moderfisk, der gav yngelmateriale til de tusinder af havørreder.

Det er altså ikke små tal det handler om alene i Tude Å. Der bliver udsat 29.700 stk. smolt i Tude Ås munding. Oppe i selve systemet, Tude Å, Lindes Å og Bjerre Å, bliver der udsat 6.850 stk. 1-års fisk og 8.800 halvårsfisk. I alt bliver der udsat 45.350 stk. Disse udsætninger er betalt af de penge, der kommer ind fra det obligatoriske fisketegn.

Det viser sig også, at det er gået rigtig godt med udsætningerne i Tude Å-systemet. I et uddrag fra DTU Aquas sidste revision af udsætningsplanerne, hedder det bl.a.:

"I Tude Å er der sket en positiv udvikling i udbredelsen af ørred.

Ølsted-Frederiksværk Sportsfiskerforening fik 10.000 nye ørreder den 6. oktober. Her bliver nogle af dem udsat. (foto: Lotte, Hvilested Dambrug)

Fremgangen er ganske markant når der sammenlignes med resultaterne fra 1991, 1998 og frem til 2005. Der forekommer nu naturlig produceret yngel på 84 pct. af de befiskede stationer, og ældre ørreder blev tilsvarende fundet på 71 pct. af stationerne.

I Tude Å er der sket en positiv udvikling i tætheden af naturlig produceret ørredyngel. Fremgangen er ganske markant, da der ved sidste undersøgelse i 1998 var en gennemsnitlig bestandstæthed på 9 stk. på 100 kvadratmeter. Dette er øget til 61 stk. yngel pr. 100 kvadratmeter på de elfiskede

stationer. Især Gudum-Skovsø Å med tilløbet Vestermose Å samt Lindes Å på strækningen fra Halkevad til udløbet i Bjerge Å, har haft stor fremgang.

Tidligere var der her kun yngel på enkelte stationer i et begrænset antal, men nu er den naturlige gydning så stor at der ikke længere er udsætningsbehov i denne gren af Tude Å systemet”.

I oktober-november er der igen blevet udsat ørredyngel på Sjælland af vandløbenes egne moderfisk, og det er blevet til rigtig mange fisk.

Tude Å fik således den 20. oktober udsat 8.800 stk. ½ års havørreder af egen avl med Hvilested dambrug som

mellemkomst, og til foråret skal der yderligere udsættes 6.700 stk. ½ års ørreder samt 30.000 stk. smolt.

Køge Sportsfiskerforening har udsætning efter samme princip som i Tude Å, og her blev der den 13. oktober udsat 15.000 halvårs ørreder af æg fra egne lokale vilde havørreder.

Endelig har Halleby Å systemet fået udsat 14.500 stk. halvårs ørreder, ligeledes på æg af foreningens egne lokale vildfisk fanget ved elektrofiskeri i 2011 og udklækket på Hvilested Dambrug ved Kolding.

Det er Halleby Å Sammenslutningen, som består af Kalundborg, Gørlev og

Efter solidt arbejde med udsætningerne i Tude Å systemet ses her sammenslutningens frivillige medarbejdere (foto: Bernt René Voss)

Sådan vender et par havørreder tilbage til deres forældres vandløb i Halleby Å systemet

Dianalund Sportsfiskerforeninger, der sørger for det rent praktiske med hensyn til elektrofiskning, strygning og udsætning. Man har til de elektrofiskede fisk bassiner i Skørping sammen med Tude Å Sammenslutningen. I 1911 blev det til næsten 16 ltr. rogn som svarer til ca. 18.000 fisk, og da udsætningsbehovet er på 11,500 fisk, blev der altså fisk nok til at dække samtlige udsætninger med fisk af egen avl.

Forbavsende mange ål

Ikke så snart var de 14,500 fisk udsat i Halleby Å systemet, for man gjorde klar til næst års udsætninger ved at arrangere elektrofiskeri 12. og 13. november,

og ifølge Halleby Å Sammenslutningens hjemmeside blev det et par rigtig gode dage.

Det var tydeligt, at den forholdsvis store nedbørsmængde har gavn timer Nedre Halleby Å, for sjældent har vi set så mange fisk som ved dette års el fiskeri, fremgår det af siden.

Alle steder, hvor vandløbet havde bare en lille smule variation i form af huller og sving, væltede det op med fisk. Helt oppe ved Bakkendrup trak elektroden et par fladfisk op, men ellers var der forbavsende mange ål på hele den elfiskede strækning fra Agerup til Bakkendrup. Store gedder tæt på 10 kg., rimter, aborre og skaller duk-

kede op mange steder, og ind imellem dukkede der så også enkelte havørreder op, og vi fik ca. 25 stk. (faktisk rekord) oplyses det, og så fortælles det videre, at man nu sammen med Tuse Å-fiskene har ca. 80 havørreder i bassinerne i Skørping, og de skal nok sikre småfisk til udsætningerne til næste år, når avlsmaterialet lige har været en tur over Hvilested Dambrug.

Tuse Å er selvforsynende

Der var engang i 60'erne nogle ildsjæle som ville gøre Isefjorden til verdens

De små havørreder fordeles i spande til de flittige hjælpere. Her optagelse fra Ølsted-Frederiksværk Sportsfiskerforening. (foto: Lotte fra Hvilested)

bedste ørredvand. Det var før man havde handlingsplaner for fiskeplejen og man havde heller ikke det, man i dag forstår ved fisketegnsmidler, og selvom der blev opnået gode resultater, så gik det ikke helt som drømmene beskrev.

Lokale virksomheder og privatpersoner kunne støtte ørredsammenslutningen med faste bidrag – og ørredbestanden i Isefjorden var på et tidspunkt ganske god, også selvom man også den gang havde store problemer med garnfiskere.

Tuse Ås Sammenslutning står i dag for en del af det praktiske arbejde, og man er kommet så langt, at udsætning af yngel og halvårsmat for længst er ophørt i hele Tuse Å-systemet, idet åen i dag er så godt som selvproducerende af sin egen stamme, altså Tuse Å-stammen.

Til gengæld har sammenslutningen gennem mange år opfisket moderfisk fra Tuse Å for at imødekomme behovet for smolt til Isefjorden, oplyser Tuse Ås Ørredsammenslutning på sin hjemmeside.

I gennem mange år er flertallet af de knapt 105.000 stk. smolt, som handlingsplanen foreskriver til Isefjorden, afkom af moderfisk fanget i fynske vandløb. Undtagelsen er dog 23.000 stk. smolt, der gennem mange år er sat ud i Tuse Å. Disse smolt er nemlig afkom af Tuse Å-fisk fanget hvert efterår i Tuse Å under elektrofiskeri, for så at blive udklækket på Fyns Laksefisk

i Odense, oplyses det på sammenslutningens hjemmeside.

Men vi vil gerne arbejde for, at kun lokale fisk skal udsættes i alle lokale vandløb med tilløb til Isefjorden, hedder det videre. Derfor har vi søgt DTU om lov til at elektrofiske tilstrækkeligt med mange moderfisk i Tuse Å og Elverdamsåen, så man kan opfylde udsætningsplanen for Isefjorden alene med lokalt tilpasset afkom, skriver sammenslutningen på sin hjemmeside.

*Spandevs af små ørreder vender tilbage til deres forældres bæk!
(foto: Lotte fra Hvilested)*

MacroVital®
- den dokumenterede immunostimulant

Nu også med dokumenteret effekt mod rickettsia (*P. salmonis*):
(Aquatic Health, Chile, dec. 2004)

NYT!!

- Klart reduceret dødelighed
- Stærkt forbedret tilvækst (+ 50%)
- Fuldstændig bekæmpelse af smitten

MacroVital® kræver ingen tilbageholdelsestid.
For maksimal, forebyggende effekt anbefales brug 1 uge pr. måned.

VETREPHARM A/S
Postboks 16 · Øgelundvej 7 · Blåhøj - 7330 Brande
Tlf. 7534 5344 · Fax 7534 5211 · vp@vetrepharm.dk · www.vetrepharm.dk

En nænsom genudsætning er nødvendig for at fisken kan overleve

Lystfiskeri og dyreetik tages op på stormmøde

Det Dyreetiske Råd lægger op til tema om hvorvidt fisk kan føle smerte

Den 18. december har Det Dyreetiske Råd under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri taget initiativ til et heldagsmøde, hvor man skal diskutere emnet lystfiskeri.

I mødet, som finder sted i Fødevarerministeriet i København, deltager for Ferskvandsfiskeriforeningen, næstformand Max Thomsen.

Danmarks Sportsfiskerforbund er repræsenteret af formanden, Verner V. Hansen. Dansk Havfiskerforbund sender sin præsident Allan Riboe, og fra Fiskeringen, der er en sammenslutning af fiskeklubber, der deler fiskevande, møder formanden, Kim Holm Boesen, mens Federation of Fly Fischers Danmark vil være repræsenteret af formanden, Jerk Sönnichen.

Det Dyreetiske Råd arbejder i øjeblikket med udtalelse om lystfiskeri, og det stormmøde, der er planlagt til tirsdag den 18. december, er et led i rådets tema, hvor der ud over de nævnte foreningsrepræsentanter også er indbudt flere personer til at belyse to centrale problemområder indenfor lystfiskeri.

Det Jesper Mogensen, professor ved Institut for Psykologi, KU og leder af Unit for Cognitive Neuroscience, som vil fortælle om de neurobiologiske perspektiver på diskussionen om fisks evne til at føle smerte.

Kaare Manniche Ebert, fiskebiolog ved Danmarks Sportsfiskerforbunds sekretariat vil fortælle om problemområder og bedste håndtering ved genudsætning af fisk.

I indbydelsen er der lagt op til, at der skal være god tid til at drøfte tingene i en uformel tone.

Emnet om, hvorvidt fisk kan føle smerte, er ikke nyt. Først og fremmest har det været diskuteret voldsomt blandt forskere, men naturligvis har det også optaget sportsfiskere og dyrevenner uden at man har kunnet opnå ret mange konklusioner.

Ferskvandsfiskeribladets redaktør har kikket på emnet via internettet, og her er der også store uoverensstemmelser, så ingen tvivl om, at det vil blive fulgt med stor interesse, når Det Dyreetiske Råd nu arbejder med at fremkomme med en udtalelse om netop lystfiskeri.

Det Dyreetiske Råds formand, professor Peter Sandø, trak sig i sommer fra formandsposten på grund af ballade om hans dobbeltrolle vedrørende svineavl, men han har da også beskæftiget sig med "lystfiskeri", og en længere artikel i Weekendavisen indleder han f.eks. således:

"Gør det ondt på en fisk, når man trækker en krog ud af munden på den? Og sidder fiskens smerte samme sted i hjernen som hos os?

Det er en udbredt sport at fange fisk med krog og bagefter sætte fisken ud igen. Men hvis en fisk er et følede og sansende væsen, må det vel også siges at være højest betænkeligt at lade dens mund blive gennemboret af en krog med modhager og bagefter trække krogen ud igen- blot for sportens skyld".

I indbydelsen til stormødet om lystfiskeri og dyreetik opfordres de indbudte repræsentanter til at fortælle, hvilke former for lystfiskeri de pågældende udøver. Hvilke dyrevelfærdsmæssige problemer de ser, og hvilke tiltag de har med henblik på at reducere dem.

REPARATION AF DAMBRUG

Udførelse af nye kummeanlæg
Indhent uforbindende tilbud.

HEE ENTREPRISE A/S
- den totale løsning

Holstebrovej 79, Hee, 6950 Ringkøbing
Tlf. 9733 5360 / 9732 1274 Fax: 9733 5560
info@hee-entreprise.dk www.hee-entreprise.dk

Alle former for transport af fiskeaffald

BJARNE'S FISKETRANSPORT

Dalsvinget 8 · 7200 Grindsted · Tlf 75 32 37 11 eller 40 94 90 66

Fisk kan klare sig selv også uden udsætning

Det forudsætter dog at opstemninger fjernes og der skabes gode gyde- og opvækstområder i vandløbene

Fiskeplejekonsulent Jan Nielsen fra DTU Aqua har været inviteret til at komme med et indlæg på en konference, som Naturstyrelsen stod for. Formålet med konferencen var bl.a. at indsamle gode ideer til, hvordan man kan tage hensyn til fiskene i det kommende vandplanarbejde med hensyn til at forbedre vandløbenes miljøtilstand.

Ferskvandsfiskeribladet har citeret nogle af de betydningsfulde råd, Jan Nielsen fremkom med, og det viser sig virkelig at mulighederne er store – for-

Både i en lille bæk og i en stor å er der plads til flere fisk, bare forholdene er i orden. Her Sejrsbækken i Højer kommune. (foto: Naturstyrelsen)

udsat at der genskabes naturlige eller naturlignende forhold i vandløb de steder, hvor forholdene er blevet ødelagt.

Jan Nielsen henviste til 30 års gode og dårlige danske erfaringer med vandløbsrestaureringer og viste flere videoklip af, hvad der skal til, for at fisk kan klare sig selv uden udsætninger.

Der må ikke være "flaskehalse" for vandrefisk, idet de både kræver gode gyde- og opvækstområder i vandløbene og frie muligheder for op- og nedstrøms passage.

Denne viden skal udnyttes i de kommende år, hvor der skal bruges mange penge på restaurering, ellers kan tiltagene være direkte skadelige for bestandene.

I sit indlæg sagde Jan Nielsen også, at der i naturlige vandløb kan være op til flere ørreder pr. kvadratmeter vandløb, både i en lille bæk og i den store å. Gode bestanden kan genskabes som f.eks. i den Lille Kvak Møllebæk, tilløb til Vejle Å, hvor der efter udlægning af gydegrus for 21 år siden altid har været en stor bestand af ørreder på ca. 7 ørreder pr. meter vandløb.

De største problemer for bestande af vildfisk:

- Opstemninger, hvor de fleste fisk ikke kan finde forbi, både når de skal opstrøms og nedstrøms. Der er f.eks. store tab af ungfisk af laks og havørred, når de skal vandre til havet som smolt, og ofte mistes 30-80 pct. af fiskene ved en opstemning. Opstemninger nederst i vandsystemerne (tæt ved havet) har særlig stor negativ påvirkning på bestandene, idet de påvirker hele vandsystemet.
- Hvis der skal være naturlige fiskebestande i vandløbene, må opstemningerne fjernes og de naturlige forhold genskabes.
- Opstuvningszoner med for høj vandstand og unaturligt langsomt flydende vand opstrøms opstemninger. Her kan de smådyr, vandplanter og fisk, der kræver naturlige stryg i vandløb, ikke klare sig. Opstuvningszonerne er længst og har størst negativ betydning for fiskene nederst i vandsystemerne, hvor faldet på vandløbets bund er mindst, og opstuvningen kan påvirke vandløbet på flere kilometer.
- Fisketrapper og fiskepassager med for lille vandføring, så fiskene ikke kan finde dem (fisketrapper duer ikke, og fisk vandrer efter hovedvandføringen – de kan ikke orientere sig, hvis vandet bliver "delt" som i små fiskepassager).
- Unaturligt stejle omløbsstryg og stryg, hvor man har brugt åndsten i bunden i stedet for at bruge gydegrus på

Jan Nielsen: - Det kan betale sig for samfundet at gøre noget for fiskene

størrelse med valnødder. Resultatet er at fisk ikke kan gyde.

- Nyskabte vandområder, hvor man har anlagt søer direkte i vandløb for at rense for kvælstof men bl.a. har introduceret dødeligheden på 70-90 pct. af de unge ørreder (smolt), der vandrer fra vandløbene til havet. Man burde i stedet have anlagt vådområderne som vandløb der er i naturlig kontakt med ådalen og oversvømmer i perioder ligesom et naturligt vandløb. Det er lavet nogle steder, hvor man har hævet vandstanden med gydestryg, hvilket har genskabt store mængder fisk. Alternativt kan man lave søer uden for vandløbet og kun lede en mindre vandmængde ind i søen.

Betaler sig at gøre noget for fiskene

På mødet opfordrede Jan Nielsen til, at man fokuserer på at fiskene er en indikator for et godt vandmiljø. Fiskene er også en værdifuld ressource, der kan spises, skabe rekreative glæder ved fiskeri og skabe stor omsætning i samfundet via øget turisme m.m.

Flere undersøgelser har bl.a. vist, at det ofte godt kan betale sig økonomisk for samfundet at gøre noget for fiskene. Så det er ikke et spørgsmål om at have råd til det, men om man har råd til at lade være.

Formålet med Naturstyrelsens konference var bl.a. at indsamle gode ideer til, hvordan man kan tage hensyn til fiskene i det kommende vandplanarbejde med at forbedre vandløbenes miljøtilstand. Derfor var der også til konferencen indbudt en række nøglepersoner, der skal arbejde videre med vandplanerne, og det var miljøministeren Ida Auken, der åbnede konferencen med ord om vigtigheden af det arbejde der ligger for ude.

Du kan i øvrigt høre og se Jan Nielsens foredrag på Naturstyrelsens konference den 28. september, hvis du klikker ind på naturstyrelsens konference den 28. september.

Videoklippen varer 25 minutter.

Endvidere kan du på Nyheder fra Fiskepleje.dk læse mere om konferencen hos Naturstyrelsen.

Annoncepriser

1/1 side (131 x 192 mm).....	kr. 2.200,-
1/2 side (131 x 94 mm).....	kr. 1.300,-
1/3 side (131 x 60 mm).....	kr. 1.150,-
1/4 side (131 x 44 mm).....	kr. 900,-

Alle annoncepriser er inkl. 4-farver og ekskl. moms.

Annonceindleveringsfrist

Ferskvandsfiskeribladet udkommer

6 gange årligt.:

15. februar, 15. april, 15. juni, 15. august,
15. oktober og 15. december.

**Sidste frist for rettidig
indlevering af annoncer, er den
20. i måneden før udgivelse.**

Al henvendelse vedr. annoncer rettes til:

Niels Lauritsen
Silkeborg Bogtryk,
Postbox 305
8600 Silkeborg,
Tlf. 4698 1592
e-mail: nl@silkeborg-bogtryk.dk

KLASSISK ELLER AVANCERET?

Vi byder på langt mere end de fleste! Her finder du alle relevante kreative og faglige kompetencer i samme hus. Repertoiret spænder vidt fra idéudvikling til rettegning og fra kommunikationsrådgivning til tryk og webløsninger - alt under samme tag.

Tag os på ordet og kast os en udfordring.

Silkeborg Bogtryk | Skabertrang

GRAFISK PRODUKTION | BUREAU | ONLINE

Telefon: 86 82 16 55 | www.silkeborg-bogtryk.dk

Telefon: 70 20 02 28 | www.skabertrang.dk

Bekendtgørelse om dambrug:

Kun en enkelt “knast” mangler før enighed

Den nye bekendtgørelse rummer dog fremskridt i forhold til “flere fisk og bedre miljø”

Dansk Akvakultur, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Ferskvandsfiskeriforeningen har i fællesskab forhandlet om et ændringsforslag til den nye bekendtgørelse for dambrug. Man er kommet langt, men af de syv oprindelige “knaster” er der fortsat en tilbage.

De involverede parter har derfor henvendt sig til Miljøstyrelsen med anmodning om, at der snarest tages initiativ til at ændre bekendtgørelsen samt at igangsætte et parallelt forhandlingsforløb om den sidste “knast”.

I henvendelsen til Miljøstyrelsen hedder det bl.a.:

Den nye bekendtgørelse for dambrug rummer betydelige fremskridt i forhold til at udmønte akvakulturudvalgets vision om “flere fisk og bedre miljø”, men der er efter Dansk Akvakulturs opfattelse syv “knaster”, som skal fjernes for

at der kan ske den ønskede udvikling. Dansk Akvakultur har derfor taget initiativ til at drøfte de syv “knaster” med en række af akvakulturudvalgets parter med henblik på at undersøge, om der kan skabes enighed om ændringsforslag, som kan fremme overgang til udlederregulering.

Dansk Akvakultur, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Naturfredningsforening og Ferskvandsfiskeriforeningen er nu nået til enighed om ændringsforslag for seks af de syv “knaster”. Vi har endnu ikke kunnet finde fælles fodslag om den sidste knast – krav om indpumpning – men vi er indstillet på at fortsætte forhandlingerne.

Vi anmoder på den baggrund venligst Miljøstyrelsen om snarest at tage initiativ til at ændre bekendtgørelsen samt at igangsætte et parallelt forhandlingsforløb om den sidste knast.

- + bedre fordøjelse
  - + hurtigere vækst
  - + lavere foderkvotient
  - + færre deformiteter
  - + mindre dødelighed
- = Den bedste totaløkonomi

INICIO Plus - Stærkere hver dag

Der er mange gode grunde til at vælge INICIO Plus – det første foder med probiotika godkendt til brug i fiskeopdræt.

Kontakt os for yderligere information om, hvordan INICIO Plus kan bidrage til, at din yngel bliver stærk og sund.

KORT NYT

Gudenåen går over sine bredder

Beboerne langs en del af Gudenåen, der strømmer forbi Silkeborg er ikke tilfreds med kommunens vedligeholdelse og oprensning af åløbet. Af og til går åen nemlig over sine bredder og vandet strømmer ind i lodsejernes haver og kældre. De har derfor anlagt sag mod kommunen med påstand om, at kommunen ikke har holdt sin pligt til at skære grøde og rense åen op.

Nu har Natur- og Miljøklagenævnet imidlertid afgjort, at Silkeborg Kommune har gjort som de skulle med hensyn til at passe godt på Gudenåen, skriver Midtjyllands Avis.

Flere uldhåndskraber er fundet på Fyn

Fjord & Bælt i Kerteminde har haft besøg af en lokal fisker, der afleverede to kinesiske uldhåndskraber, som han havde fanget i Vindinge Å på Østfyn.

Dermed har Fjord & Bælt fået indleveret i alt fire kinesiske uldhåndskraber, de tre sidste i løbet af et par måneder.

Den første blev fundet af en fisker i Odense Fjord i 2007, og i september i år blev der fundet endnu en i Vindinge Å. de to sidst indleverede er hunner og

går nu i Fjord & Bælts akvarier, hvor publikum kan se dem.

Den kinesiske uldhåndskraber er en invasiv art, og Naturstyrelsen gør opmærksom på, at den skal bekæmpes. Hvis den først får etableret sig, kan den formere sig eksplosivt og forvolde store skader i åbrinke og diger. I Holland og Tyskland er uldhåndskraber allerede et stort problem, og det anslås at den volder skader for omkring 80 millioner euro.

Millioner til sti langs Kongeåen

Der kan nu komme gang i projektet om en sti langs Kongeåen i Sønderjylland. Planen går ud på at etablere en sti fra Kongeåens udspring sydøst for Vejen til udløbet i Vadehavet nord for Ribe.

Det storstilede naturprojekt vil strække sig over ca. 50 km., og det sidste tilsagn om tilskud på 3,9 millioner kroner fra Naturstyrelsen er nu i hus.

En styregruppe er i gang med at udstikke de nærmere linjer for arbejdet, udbyde opgaver for anlæg af stier og formidling af dalens spændende historie og frodige fauna.

En stor del af Kongeåen dannede grænse mellem Danmark og Tyskland fra 1864 og frem til 1920.

KORT NYT

Vejle Fjord renses for muslingskaller

Over to ton muslingskaller og masser af net skal fjernes fra Vejle Fjord.

I 2008 satte Vejle Amatørfiskerforening og DTU muslingenettene i vandet for at skabe kunstige rev med ly og ynglepladser til følge. Nu skal muslingskaller og net imidlertid væk og erstattes af ægte stenrev, oplyser DR/P4 –Trekanten, og det sker for at gøre vandet endnu bedre.

- Jeg håber, vi får flere og bedre fisk i fjorden, siger amatørfisker Leif Christensen til radiostationen. Han har gennem årene været den bærende kraft i det meget roste projekt, som han fik sat i værk efter mange års ødelæggende muslingskrabning i Vejle Fjord.

En af fordelene ved et stenrev er at de bliver liggende og ikke flytter sig

Leif Christensen: stenrev vil være bedre end muslingskaller

som net med muslingskaller. Nye muslinger bliver spredt hen over stenrevet, hvor de renses vandet for alger og mindsker iltsvindet i fjorden. Muslingerevet hives på land inden nytår, men det er endnu ikke fastlagt, hvornår et stenrev kan etableres.

Øget ørred-eksport i første kvartal

Eksporten af ørreder er i første kvartal 2012 steget med 233 tons, svarende til 2 pct. fortæller Dansk Akvakultur. Levende er steget med 394 tons (23 pct.), mens røgede er faldet med 316 tons (-9 pct.) Den gennemsnitlige pris er steget med for begge kategorier. Fersk/frosset er steget i mængde men faldet i værdi på 9 mio. kr. Det samlede resultat er således en fremgang i mængde på 233 tons (2 pct.) men et fald i værdi på 9 mio. kr. (-3 pct.)

Eksport af rogn er steget med 5 mio. kr. (22 pct.) som følge af stigende omsætning og lavere priser.

Eksporten af ål er fortsat kendetegnet ved faldende mængder og stigende priser. Eksporten af ål er således faldet med i alt 66 tons (-14 pct.), men prisen er til gengæld steget med 16 pct. Værdien af eksporten er på niveau med sidste år (35 mio.kr.).

FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN for Danmark

Formand

Niels Barslund (ansvarshavende redaktør)
Vormstrupvej 2, 7540 Haderup.
Tlf. 9745 2046 · Mobil 29 26 51 11
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Næstformand

Max Thomsen, Gl. Viborgvej 405, Ålum,
8900 Randers. Tlf. 8646 6053-2081 6053
maxgjerrild@elromail.dk

Medlemsskab og kontigent

Personligt medlemsskab kr. 505,- årligt
(inkl. Ferskvandsfiskeribladet)
Foreningsmedlemsskab kr. 1.010,- årligt
(afhængigt af medlemsantal)

Kontorhjælpen

Gitte Underbjerg, Norgesvej 1,
8700 Horsens. Tlf. 5124 0211
gun@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Telefontid alle hverdage kl. 08.00-13.00

Aqua-Dam

Jens Kristian Nielsen, Toftvej 14, 6950 Ringkøbing
Tlf. 97 32 60 77 · Fax 97 32 61 77
aquadam@post9.tele.dk

Bestyrelse

Akvakultur

Hans Jørgen Holm..... tlf. 9868 6257
Ove Ahlgreen..... tlf. 7577 0515
Ole Valgaard Holang..... tlf. 7577 0151

Erhvervsfiskere

Leif Olesen..... tlf. 7578 2201

Lystfiskere

Max Thomsen..... tlf. 8646 6053
Hilmar Jensen..... tlf. 4029 6881
Torben Salling..... tlf. 9868 3381
Bjarne Bach..... tlf. 2169 9200

Bredejere

Schneider Philipsen..... tlf. 9745 2271
Niels Barslund ..... tlf. 9745 2946

Alt træarbejde udføres i fineste kvalitet

Tuder, riste, skodder og ristepinde. Landbrugshaller - Vinduer træ og plast.

Føvling Træbyg

v/ Erling H. Viuf

Tlf. 7539 8089 - 4017 5289

Kløvermarken 3, 6683 Føvling

Alt til dambrug hav- og ålebrug

klækkeudstyr
transport og sortergrej

iltfordelere
foderautomater
fugleværn
aluplader
baljer
spande
handsker

arbejdstøj
sko
støvler
net
vod
ketcher
sugekurve
beluftere
wadere

Alt i plastrør og slanger
og tilhørende fittings

*Vi er med til
at sikre bredden*

Vestermarken 3 • 8765 Klovborg
Tlf. 70 23 12 18 • Fax. 76 59 50 20
Se netbutikken på: www.midtjyskaqua.com

Midtjyskaqua

FERSKVANDSFISKERIBLADET

REDAKTION

Henning Nielsen
Halsebyvej 30, 4220 Korsør
Tlf. 5838 7225
henviol@dlgtele.dk

INDLEVERINGSFRISTER

Indlevering af redaktionelt stof og annoncer til næste
blad skal ske senest **den 20. januar 2013.**

TRYK

Silkeborg Bogtryk
Stagehøjvej 27, 8600 Silkeborg
Tlf. 8682 1655

ANNONCER

Henvendelse vedr. annoncer til Niels Lauritsen,
Silkeborg Bogtryk
Tlf. 4698 1592
nl@silkeborg-bogtryk.dk

Stof til bladet indsendes til redaktionen som e-mail, på
diskette eller CD-ROM.

Bladet påtager sig intet erstatningsansvar som følge af
trykfejl i annoncer.

Bladets artikler udtrykker ikke nødvendigvis foreningens
officielle politik.

Forsidefoto:

Efterår er også tid for elektrofiskeri. Her går det løs i
Aakjær A.

Foto: Bernt Renè Voss Grimm(arkivfoto)

B

DANMARK

PP

FERSKVANDSFISKERIBLADET
N.I.P. Danmarksvej 79
8732 Hovedgård

